

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33, E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Міністру юстиції України
Денису МАЛЮСЬЦІ**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України

«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина. На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради з прав людини виявлено порушення прав людини у діяльності Збаразької спеціалізованої туберкульозної лікарні № 63 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Чернівецькій, Івано-Франківській, Закарпатській та Тернопільській областях (далі – туберкульозна лікарня).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Основ законодавства України про охорону здоров'я визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного

пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час планового відвідування туберкульозної лікарні 12.09.2023 виявлені факти порушення прав людини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють.

Встановлено, що туберкульозна лікарня недоукомплектована лікарями різних спеціальностей, зокрема, вакантні посади: лікаря-гастроентеролога, лікаря-акушер-гінеколога, лікаря-дерматовенеролога, лікаря-психіатра, лікаря-нарколога, лікаря-інфекціоніста, лікаря-стоматолога, лікаря-бактеріолога, фельдшера-лаборанта, сестри медичної. Через відсутність медичного персоналу неможливе проведення первинних та профілактичних оглядів засуджених відповідно до Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі, затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572 (далі–Порядок), чим порушується стаття 49 Конституції України, стаття 284 Цивільного кодексу України та стаття 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», де передбачено право на кваліфіковану медико-санітарну допомогу як складову права на охорону здоров'я.

У туберкульозній лікарні не організовано проведення замісної підтримувальної терапії осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів відповідно до «Порядку проведення замісної підтримувальної терапії осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.03.2012 року № 200.

Як наслідок особи, які перебувають в установі, позбавлені можливості отримувати замісну підтримувальну терапію, що порушує їх право на вибір методів лікування відповідно до статті 38 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Журнал обліку фактів виявлення тілесних ушкоджень у засуджених туберкульозної лікарні ведеться з порушенням, а саме: у графі 6 не зазначено власне ім'я та прізвище медичного працівника, який проводив огляд засудженого, не заповнена графа 11, в одному з записів за 2023 рік у графі 8 не зазначена дата та час отримання інформації від медичного працівника, чим порушено пункт 4 розділу II Порядку.

У порушення пункту 8 глави 5 розділу II Порядку в лікарні відсутній психіатричний ізолятор.

Засуджені особи, які госпіталізовані до відділення для соматичних хворих вживають воду з централізованого водопостачання, що порушує статтю 7 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», та може призвести до погіршення їх стану здоров'я.

У порушення вимог абзацу дев'ятого частини першої статті 8 та частини першої статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України засуджені залучаються до роботи в лікарні на безоплатній основі без укладання договору цивільно-правового характеру.

Порушено Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417. У туберкульозній лікарні неналежним чином облаштована протипожежна система (відсутні датчики диму), що може загрожувати життю засуджених та персоналу у разі виникнення пожежі.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Міністерству юстиції України розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки та покарання у діяльності Збаразької спеціалізованої туберкульозної лікарні № 63 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Чернівецькій, Івано-Франківській, Закарпатській та Тернопільській областях, причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. Про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого

Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування Збаразької спеціалізованої туберкульозної лікарні № 63 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Чернівецькій, Івано-Франківській, Закарпатській та Тернопільській областях на 6 арк.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Трінька-Яворська Тетяна 0973328793

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№8855.2/23/53 від 06.10.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 06.10.2023 23:05
5FBB77F7B650371D04000000E88D010044560300